

ETT EKO FRÅN 1985

Pågående svensk anslutning till Nato och avtal om stationering av trupp och vapen vid 17 svenska militärbaser (regementen) sker utan förbud mot stationering av kärnvapen där. Det är av intresse att läsa det dåtida svenska utrikesdepartementets bedömning 1985 av kärnvapnens betydelse för upprustning och krigshot och dess rekommendationer för hur Sverige bör bete sig i frågor om krig och fred. Citat följer.

”Förbättrad teknik har gett starkt ökad flexibilitet beträffande storlek, mål och typ av kärnvapeninsats. Kärnvapen har också länge setts som medel att avskräcka från angrepp även med konventionella styrkor.

Det finns en grundläggande självmotsägelse i kärnvapenavskräckningen. För att den ska kunna fylla sitt syfte – att bevara freden genom att avskräcka från krig – måste kärnvapenmakterna göra kärnvapenhotet trovärdigt. Ju mer trovärdiga de är i sitt hot, desto mindre troligt blir, enligt avskräckningsdoktrinen, kärnvapenkriget och krig överhuvudtaget. Konsekvensen har blivit, att supermakterna byggt upp, vidmakthåller och vidareutvecklar kärnvapenarsenaler för alla upptänkliga situationer. Strävan efter balans och avskräckning på varje nivå driver på kapprustningen, vilket i sin tur ökar misstron.

Kärnvapenavskräckningen är på detta sätt oupplösligt förbunden med kapprustning. Strävan på båda sidor att öka sin säkerhet på motpartens bekostnad leder till fortsatt kapprustning.

Kapprustningen är emellertid inte bara en följd av rivalitet, misstro och motsättningar. Den är i sig själv en viktig orsak till spänning och konfrontation mellan supermakterna. Detta omvända samband, denna omkastning av orsak och verkan, åskådliggör att det politiska herraväldet över internationell säkerhet tenderar att gå förlorat.

Kärnvapenkapprustningen utgör idag det allvarligaste hotet mot mänskligheten. Alla länder har inte bara rätt utan också skyldighet och ett direkt intresse av att medverka till att den hejdas. ... Avskräckningstanken måste därför ersättas av en säkerhetssyn byggd på strävan att säkra gemensam överlevnad istället för hot om ömsesidig förintelse. Staterna kan inte vinna säkerhet på varandras bekostnad. I kärnvapenåldern kan säkerhet uppnås bara genom samarbete.

Detta är grundtanken i begreppet *’gemensam säkerhet’*, som lägger tonvikten vid förtroende och säkerhetsskapande åtgärder, avspänning och fredlig konfliktlösning samt nedrustning.”

Läs detta i ljuset av fördubblad militärbudget, Natomedlemskap och USA-trupp med kärnvapen i Sverige, samtidigt med hatpropaganda mot Ryssland och Kina. Var hamnar vi? frågor ERNI & OLA FRIHOLT